

PORADNIK DOTYCZĄCY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ W ZAKRESIE WYCHOWANIA DZIECI BEZ PRZEMOCY.

Przemoc domowa jest przestępstwem
i nic nie usprawiedliwia jej stosowania!

Poradnik wydany w ramach projektu „My też możemy pomóc V” współfinansowanego przez Skarb Państwa - Kancelarię Prezesa Rady Ministrów realizującą zadania z zakresu obsługi Ministra do spraw Równości w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej”.

Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
w Nowym Tomiszu

OPRACOWANIE:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu
Zespół Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej
ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl
pcpr@powiatnowotomyski.pl
www.pcprnt.pl

Stan prawny na dzień: 01.11.2024 r.

SPIS TREŚCI

Informacje ogólne.....	4
Wstęp.....	4
Przemoc domowa – definicja, osoby doznające przemocy domowej i jej formy.....	4
Pierwsze kroki – pierwsza pomoc.....	7
Uprawnienia osoby doznającej przemocy domowej, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	7
Procedura „Niebieskie Karty”.....	8
Wstęp.....	8
Etap I procedury.....	8
Obowiązki i uprawnienia przedstawicieli poszczególnych służb.....	9
Obowiązki i uprawnienia funkcjonariusza Policji.....	9
Obowiązki i uprawnienia pracownika socjalnego.....	10
Etap II procedury.....	10
Zespół interdyscyplinarny.....	10
Grupa diagnostyczno-pomocowa.....	11
Spotkanie z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy.....	11
Działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową.....	12
Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.....	12
Monitoring po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.....	12
Przemoc w szkole i co dalej?.....	13
Agresja w szkole i przemoc szkolna.....	13
Cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży – nowe oblicze przemocy.....	16
Cyberprzemoc – definicja.....	16
Cyberprzemoc – najczęstsze formy.....	16
Cyberprzemoc - konsekwencje.....	16
Jak chronić dzieci przed Cyberprzemocą?.....	17
Cyberprzemoc a prawo?.....	17
Jak skutecznie wspomagać komunikację z nastolatkiem?.....	19
Zasady, które pomogą ci się porozumieć.....	19
Formy i rodzaje pomocy.....	21
Formy i rodzaje pomocy, o które może ubiegać się osoba doznająca przemocy domowej oferowane w ramach systemu pomocy społecznej.....	21
Formy i rodzaje pomocy, o które może ubiegać się osoba doznająca przemocy domowej, oferowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	22
Formy i rodzaje pomocy, o które może ubiegać się osoba stosująca przemoc domową oferowane w ramach systemu pomocy społecznej.....	22
Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.....	23

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.....	23
Formy i rodzaje pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.....	25
Lista instytucji pomocowych w powiecie nowotomyskim.....	25
Placówki do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania porządku publicznego w powiecie nowotomyskim	26
Lista niektórych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	26
Instytucje opieki zdrowotnej ze wsparciem specjalistów w zakresie zdrowia psychicznego.....	27
Instytucje opieki zdrowotnej ze wsparciem specjalistów w zakresie leczenia uzależnień	28
Wybrane jednostki udzielające tymczasowego schronienia dla osób w kryzysie bezdomności.....	28
Miejsce na Twoje notatki.....	30

INFORMACJE OGÓLNE

WSTĘP

Jeśli trzymasz tę książeczkę w ręce, szanse na poprawienie Twojej sytuacji są już większe. Znajdziesz w niej propozycje i wskazówki do działania, jeśli ktoś się nad Tobą znęca lub znasz kogoś w takiej sytuacji. Znajdziesz też trochę wiedzy o tym, co się dzieje w Twoim życiu. Wierzmy, że kiedy rozumie się różne przykre doświadczenia, otwierają się perspektywy na ich rozwiązanie.

Przemoc domowa jest przestępstwem. Powszechnie uważa się, że przemoc domowa jest zamierzonym i wykorzystującym przewagę sił działaniem lub zaprzestaniem działania, skierowanym przeciw osobie bliskiej, które narusza jego prawa i dobro osobiste, powodując cierpienie i szkody. Na temat przemocy domowej mówi się coraz głośniej od kilku lat piętnując to zjawisko. Rzeczywistość w tym zakresie zmienia się: wprowadzono nowe narzędzia prawne i procedury zmierzające do skuteczniejszej ochrony osób doznających przemocy domowej.

PRZEMOC DOMOWA – DEFINICJA, OSOBY DOZNAJĄCE PRZEMOCY DOMOWEJ I JEJ FORMY

Przemoc domowa została zdefiniowana w art. 2 pkt 1 *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. Zgodnie z tą definicją:

Przemoc domowa – rozumie się jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, a w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie i krzywdę moralną, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa nie jest zachowaniem incydentalnym i zwykle powtarza się. Osobą doznającą przemocy domowej może być każdy, a w szczególności:

- współmałżonkowie i byli małżonkowie,
- partnerzy i byli partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci, rodzeństwo,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,
- inne osoby wspólnie zamieszkujące.

Nic nie usprawiedliwia przemocy!
Nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka!
Szukaj pomocy!

Poniżej przedstawiamy rodzaje i formy przemocy domowej. Sprawdź, jakich zachowań doświadczyłeś.

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY
PRZEMOC FIZYCZNA	Bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, obezwładnianie, popychanie i inne
PRZEMOC PSYCHICZNA	Izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, krytykowanie, grożenie, poniżanie i inne
PRZEMOC SEKSUALNA	Zmuszanie do obcowanie płciowego, innych czynności seksualnych i inne
PRZEMOC EKONOMICZNA	Niełożenie na utrzymanie, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspakajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz sprzedawanie i inne
PRZEMOC ZA POMOCĄ ŚRODKÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ	Wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie, lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne
INNE	Zaniedbywanie, niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych, i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawienie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne

PIERWSZE KROKI – PIERWSZA POMOC

Powiadom służby!

Jeśli nie masz zaufanej osoby, którą możesz poprosić o pomoc, bądź okazała ona niezrozumienie lub zbagatelizowała problem, zwróć się o pomoc do właściwych służb, czy też organizacji świadczących pomoc pokrzywdzonym przemocą domową. Nie czekaj i nie zwlekaj z podjęciem decyzji o przerwaniu przemocy.

W przypadkach przejawów przemocy domowej i zagrożenia bezpieczeństwa Twojego albo dzieci bezwzględnie powiadom policję (997 lub 112) ewentualnie zawiadom prokuraturę. W sytuacji doznania obrażeń ciała w wyniku

działań sprawcy, powiadom pogotowie ratunkowe (999 lub 112). Możesz domagać się od lekarza wystawienia bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej. Zaświadczenie to może zostać wykorzystane w sądzie w przypadku wszczęcia postępowania jako dowód przeciwko osobie stosującej przemoc domową.

Poza tym możesz skorzystać ze wsparcia prawnego, psychologicznego i socjalnego, którego udzielają liczne placówki pomocowe działające na Twoim terenie. Możesz zgłosić się do najbliższego ośrodka pomocy społecznej (zespół interdyscyplinarny) lub Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyszu.

Osoby stosujące przemoc domową mogą uczestniczyć w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, które mają za zadanie zmianę ich postaw i zachowań. Programy realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyszu.

Zastanów się, czy czujesz się bezpiecznie w swoim domu.

Pamiętaj!

Jeśli chociaż raz pojawiły się wobec Ciebie lub osób bliskich zachowania przemocowe zareaguj, nie pozwól, żeby się one powtórzyły.

UPRAWNIENIA OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ, WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU

PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* osobie doświadczającej przemocy domowej udziela się pomocy w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,

Pamiętaj!

Bez pomocy z zewnątrz trudno jest wyrwać się z kręgu przemocy domowej!

- ochrony przed dalszym krzywdzeniem m.in.: poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego z osobą doznającą przemocy mieszkania oraz zakazu kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej,
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienia osobie doznającej przemocy pomocy w uzyskaniu mieszkania w przypadku, kiedy nie ma ona tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc lokalu. Masz Prawo złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na policji lub w prokuraturze wraz z wnioskiem o ściganie sprawcy tego przestępstwa.

Pamiętaj!
Prawo jest Twoim sprzymierzeńcem.
Daje Ci możliwość skorzystania
z bezpłatnej pomocy.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

WSTĘP

Procedura „Niebieskie Karty” – prowadzona jest niezależnie od innych postępowań w szczególności postępowania karnego, rodzinnego lub cywilnego. Procedura ta przewiduje ścisłą współpracę służb realizujących zadanie dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Wdrożenie procedury ma na celu zapobieganie dalszemu stosowaniu przemocy domowej. W realizacji procedury „Niebieskie Karty” przewiduje się udział osoby doznającej przemocy domowej tj.: przy zgłoszeniu przemocy domowej wypełnia się formularz „Niebieska Karta – część A”. Wszczęcie procedury nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej. Formularz „A” Niebieskie Karty wypełnia przedstawiciel policji, jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – pracownik socjalny, przedstawiciel ochrony zdrowia – lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, przedstawiciel oświaty – nauczyciel, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Procedura przewiduje dwuetapowy udział osoby doznającej przemocy domowej, gdzie pierwszy etap, to spotkanie z jednym z wyżej wymienionych przedstawicielem służby, który będzie zobowiązany wypełnić formularz „Niebieska Karta – A”, a drugi etap to zaproszenie przez grupę diagnostyczno-pomocową na spotkanie i wspólne omówienie dalszych zintegrowanych działań pomocowych.

ETAP I. PROCEDURY

Spotkanie z przedstawicielem służb może nastąpić w różny sposób. Najczęściej będą to interwencje policji (np. z uwagi na zgłoszenie telefoniczne), wizyta u lekarza z obrażeniami ciała, poinformowanie pracownika socjalnego o doznawaniu przemocy domowej podczas przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, spotkanie dziecka z pedagogiem w szkole, poinformowanie nauczyciela, zgłoszenie się o pomoc do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych etc. Każda z tych służb ma kilka podstawowych obowiązków, w zależności od specyfiki jej zadań. Generalnie, przy pierwszym spotkaniu, oprócz działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, przedstawiciele służb wszczynają procedurę poprzez wypełnienie, zazwyczaj w obecności tej osoby formularza „Niebieska Karta – A”, służącego zebraniu niezbędnych informacji o okolicznościach zdarzenia. Formularz gromadzi m.in.: dane osobowe osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, formy stosowanej przemocy, opis miejsca zdarzenia, okres trwania sytuacji przemocowych, świadków przemocy domowej, podejmowanych wcześniej działań mających na celu zgłoszenie przemocy domowej etc.

Rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.

Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy domowej, przekazuje się pouczenie, stanowiące formularz „Niebieska Karta – B”. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej, jest dziecko, pouczenie przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła stosowanie przemocy domowej. Pouczenia nie przekazuje się osobie, która stosuje przemoc domową.

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA PRZEDSTAWICIELI POSZCZEGÓLNYCH SŁUŻB

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA FUNKCJONARIUSZA POLICJI

Do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania porządku publicznego zobowiązana jest policja. Do zadań funkcjonariuszy należy:

- przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie interwencji,
- zabezpieczenie dowodów przestępstwa,
- zapewnienie doraźnej opieki osobom doznającym przestępstw,
- zatrzymanie osoby stosującej przemoc domową, jeśli stanowi ona zagrożenie dla życia i zdrowia innych osób,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (zakazy są natychmiastowo wykonalne),

- przeprowadzanie z osobą stosującą przemoc domową rozmowy, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, oraz informowanie o obowiązku zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” (zarejestrowanie i udokumentowanie zdarzenia – przemocy domowej, wizyty dzielnicowego, współpraca z innymi służbami).

W przypadku, gdy osobą stosującą przemoc jest żołnierz pełniący czynną służbę wojskową działania policji, stosownie do właściwych przepisów, przejmują Żandarmeria Wojskowa.

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA PRACOWNIKA SOCJALNEGO

- diagnoza sytuacji rodziny poprzez przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- udziela informacji o przysługujących prawach i formach pomocy (finansowej, rzeczowej) i przyznanie rodzinie odpowiedniego świadczenia,
- interwencja kryzysowa,
- wskazanie miejsca otrzymania schronienia osobom doznającym przemocy domowej np. skierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia,
- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie odpowiednich dokumentów, opracowanie planu pomocy rodzinie, monitoring sytuacji),
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami w celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinie,
- może prowadzić rozmowy ze sprawcą przemocy domowej na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programie korekcyjno–edukacyjnym lub psychologiczno–terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

ETAP II. PROCEDURY

Osobę doznającą przemocy domowej zaprasza się na spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej, z siedzibą znajdującą się w danej gminie.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej podejmuje gmina w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół składa się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, policji, instytucji ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych, prokuratorów, żandarmerii wojskowej (dot. żołnierzy) oraz innych instytucji, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zadaniem zespołów interdyscyplinarnych jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli ww. jednostek w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej,

Zapamiętaj!
Dobre jest każde rozwiązanie
w granicach prawa, które zapewni Ci
bezpieczeństwo!

- inicjowanie interwencji w środowisku doznającym przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- składanie zawiadomienia do organów ścigania.

GRUPA DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWA

W ramach zespołów interdyscyplinarnych powoływane są grupy diagnostyczno-pomocowe. W ich skład wchodzi różni przedstawiciele instytucji pomocowych. Grupy diagnostyczno-pomocowe są tworzone w związku z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

Zadania grup diagnostyczno-pomocowych:

- dokonywanie oceny sytuacji domowej, potrzeb i zasobów osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- udzielanie pomocy osobie doznającej przemocy domowej,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- zawiadamianie osoby stosującej przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,
- opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy dla osób doznających przemocy domowej i jej najbliższego środowiska, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- realizacja działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
- przekazywanie osobie stosującej przemoc domową informacji dot. prawnokarnych konsekwencji jej stosowania,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej oraz efektów tych działań.

SPOTKANIE Z OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ I OPRACOWANIE INDYWIDUALNEGO PLANU POMOCY

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej zapraszają na swoje posiedzenie osobę dotkniętą przemocą domową, jednakże jej niestawiennictwo nie wstrzymuje dalszych prac zespołu lub grupy. Należy stawić się na zaproszenie, aby umożliwić i ułatwić udzielenie sobie pomocy. Na posiedzeniu tym członkowie grupy w obecności zaproszonej osoby doznającej przemocy domowej, dokonują analizy sytuacji domowej i wypełniają stosowny formularz „Niebieska Karta – C”.

Podstawowym zadaniem grupy jest opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej i jej rodziny, zawierającego propozycje działań pomocowych. Indywidualny plan pomocy obejmuje ogół działań podejmowanych przez osobę doznającą przemocy domowej w celu poprawy jej sytuacji życiowej oraz jej rodziny

i realizowany jest we współpracy z przedstawicielami: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorów sądowych lub prokuratora.

Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie w zależności od potrzeb i sytuacji osoby doznającej przemocy domowej. Następuje to w szczególności w sytuacjach, gdy osoba która stosuje przemoc domową, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy domowej.

DZIAŁANIA W STOSUNKU DO OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC DOMOWĄ

Grupa diagnostyczno-pomocowa wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową na spotkanie.

Spotkania z osobami doznającymi przemocy domowej, oraz osobami, które stosują przemoc domową, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie. Oznacza to, że osoba doznająca przemocy domowej na pewno podczas swojej wizyty z przedstawicielami grupy diagnostyczno-pomocowej nie spotka tam osoby, od której doznawała przemocy.

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, w szczególności:

- diagnozują sytuację domową tej osoby,
- przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- motywują do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
- przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej.

ZAKOŃCZENIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku:

- ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego jej stosowania oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. W sytuacji realizowania procedury „Niebieskie Karty”, gdy zachodzi zagrożenia życia i zdrowia, przedstawiciele grupy diagnostyczno-pomocowej są zobowiązani do poinformowania o tym fakcie organy ścigania (policję, prokuraturę).

MONITORING PO ZAKOŃCZENIU PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Przez 9 miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” grupa diagnostyczno-pomocowa prowadzi monitoring funkcjonowania osób w niej uczestniczących.

PRZEMOC W SZKOLE I CO DALEJ?

AGRESJA W SZKOLE I PRZEMOC SZKOLNA

Agresja i przemoc szkolna to pojęcia pochodne, jednak dla wielu osób trudne do odróżnienia. Skutkiem mylenia tych zjawisk zazwyczaj jest nieodpowiednie reagowanie na nie, dlatego na początek warto ustalić ich właściwą definicję.

Agresja jest zachowaniem i najczęściej mówi się o niej, że jest to świadome i zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie komuś szkody. W przypadku agresji, mamy dodatkowo na myśli relację między osobami o zbliżonych możliwościach fizycznych i psychicznych.

Agresja może prowadzić do przemocy. Kiedy incydentalne zachowania agresywne utrwalają się, stają się wzorcem regulowania relacji międzyludzkich i nabywają charakteru procesu, wówczas stają się przemocą.

PRZEMOC JEST PROCESEM, KTÓRY DEFINIUJĄ NASTĘPUJĄCE KRYTERIA:

- Nierównowaga sił między sprawcą a ofiarą.
- Długofalowy charakter zjawiska (nie są to już zachowania incydentalne).
- Cykliczność zachowań – okresy nasilania się zachowań agresywnych pojawiają się na przemian z okresami względnego spokoju.
- Występowanie utrwalonych ról sprawcy, ofiary i świadka (w procesie przemocy – w odróżnieniu od agresji – osoby te nie zamieniają się między sobą rolami).

PRZEWAGA STRONY AGRESYWNEJ NAD OFIARĄ LUB OFIARAMI, W PRZYPADKU PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ, MOŻE MIEĆ RÓŻNY CHARAKTER NP.:

- Przewaga liczebna – np. kilkoro uczniów wyzywa kolegę.
- Przewaga fizyczna – np. silniejszy uczeń bije słabszego.
- Przewaga psychiczna – np. różnice w możliwościach intelektualnych, interpersonalnych: dobra i popularna w klasie uczennica wyśmiewa nieśmiałą, słabo uczącą się koleżankę.
- Przewaga o charakterze sieci wsparcia – np. uczeń należący do negatywnej grupy nieformalnej podporządkowuje sobie kolegów z klasy i zmusza ich do niechcianych zachowań.

RÓŻNE FORMY PRZEŚLADOWANIA W SZKOLE:

Szczególną formą przemocy ujawnianą w szkole jest dręczenie – czyli systematyczne, długotrwałe prześladowania, upokarzania lub wykluczania z grupy jednej osoby przez grupę uczniów, którzy świadomie wykorzystują w tym celu swoją przewagę.

W szkole można się spotkać z różnymi formami przemocy od słownej (np. dokuczanie, wyzywanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek, grożenie, wykluczanie z grupy), przez fizyczną (np. podkładanie nogi, bicie, zabieranie przedmiotów), relacyjną (przemoc bez fizycznego kontaktu zmierzająca do obniżenia czyjegoś statusu np. izolacja), po cyfrową (np. obraźliwe SMS-y, zdjęcia w sieci, komentarze pod postami).

WŚRÓD OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W PRZEMOC NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJĄ SIĘ:

- sprawcy przemocy – czyli ci, którzy krzywdzą innych, to nieprzypadkowe osoby, które wywołując cierpienie innych pragną ich sobie w ten sposób podporządkować;
- ofiary przemocy – czyli ci, którzy tej przemocy doświadczają – może nim być każdy; osoby te często odczuwają wstyd i poczucie winy, tak jakby byli odpowiedzialni za to, że są krzywdzeni;
- świadkowie przemocy – to osoby, które nie reagując, często podtrzymują zjawisko przemocy.

Kontakt z dzieckiem niejednokrotnie może przyczynić się do tego, że któraś ze stron ujawni występowanie w szkole zjawiska przemocy, a wtedy dorośli będą mogli wkroczyć w sytuację, za nim będzie za późno.

Rodzic, który dowiedział się o tym, że jego dziecko jest sprawcą przemocy może skierować się do specjalisty (psychologa, psychiatry), celem podjęcia działań terapeutycznych, które ograniczą zjawisko i wyeliminują niepożądane zachowania dziecka. Taka stanowczo potępiająca reakcja rodzica może niejednokrotnie uchronić dziecko od dalszej demoralizacji i popadnięcia w konflikt z prawem. Pamiętajmy, że póki nasze dzieci nie są pełnoletnie to formalnie rodzic odpowiada za jego czyny i tym samym za wszelkie, fizyczne, czy psychiczne szkody jakich się ono dopuszcza.

Stosowanie przemocy wywołuje u ofiar nie tylko urazy fizyczne (np. siniaki, złamania, wstrząśnienia mózgu itd.), ale również psychiczne (np. zaniżone poczucie wartości, problemy w nawiązywaniu relacji z innymi, skłonność do izolacji, lęki itd.), które mogą prowadzić nawet do prób samobójczych. Skutki doświadczania przemocy często wymagają długotrwałego i kosztownego leczenia np. psychoterapeutycznego lub psychiatrycznego. Kosztami takiego leczenia mogą zostać obciążeni właśnie rodzice sprawcy.

Jeśli otrzymujemy informację, że nasze dziecko jest osobą poszkodowaną w cyklu przemocy, to naszą rolą jest dążyć do wyjaśnienia sprawy, natychmiastowego przerwania stosowanej przemocy i zapewnienia bezwarunkowego bezpieczeństwa w środowisku rodzinnym. Nie należy obwiniać dziecka, lecz wesprzeć je obejmując stosowną do potrzeb pomocą terapeutyczną i medyczną.

Szkoła może nie tylko zwiększyć monitoring zachowań wśród uczniów i podejmować interwencję w sytuacji zaobserwowania występowania przemocy, czy agresji, ale także i przede wszystkim poszerzyć wiedzę uczniów, nauczycieli i rodziców nt. przemocy i jej skutków, zwiększyć wewnętrzną integrację w grupie klasowej (sprzyja to rozwojowi pozytywnych relacji między uczniami) oraz objąć pomocą i wsparciem osobę doświadczającą

Zapamiętaj!
Każda z tych osób może przerwać cykl przemocy podejmując odpowiednią do tego reakcję. Jednakże, by móc to zrobić najpierw muszą dowiedzieć się co to jest przemoc i jak ją rozpoznać. Dlatego tak ważne jest, by rodzice rozmawiali z dziećmi i uczyli ich jak rozpoznawać dobro od zła. Przemoc i agresję od przyjaźni i popularności.

przemocy, jak i wesprzeć sprawcę w procesie zastępowania agresji zachowaniami pożądanymi.

W przypadku świadków przemocy, to oni również ponoszą negatywne konsekwencje pozostawania w tej roli. Nie reagując na przemoc uczą się bierności i mają trudności w rozwiązywaniu innych trudnych sytuacji życiowych. W dorosłości mogą odczuwać obniżone poczucie odpowiedzialności i trudności we współpracy np. w środowisku pracy. Poza tym świadkowie przemocy mogą doświadczać mieszanych uczuć i wielu wątpliwości w związku z wydarzeniami, które obserwowali. Dlatego nie wolno zapomnieć, by również i ich objąć stosowną pomocą.

Im więc lepszą będziemy mieć z nim relację, tym chętniej przestanie ono ukrywać sprawcę przemocy i tym samym przerwie cykl przemocy oraz będzie gotowe do tego, by o siebie zadbać.

Na koniec warto zauważyć, że każdy z nas będąc świadkiem przemocy ma moralny obowiązek zgłosić ten fakt właściwym instytucjom (np. szkole jeśli czyn dotyczy jej uczniów, policji, instytucji pomocy społecznej).

Pamiętaj!
Ważne jest, by stworzyć dziecku bezpieczne warunki do tego, by zechciało się z nami podzielić swoimi doświadczeniami. Ujawnienie przemocy stanowi bowiem podstawę do tego, by przerwać jej cykl i udzielić pomocy wszystkim zaangażowanym w nią osobom.

CYBERPRZEMOC WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY - NOWE OBLCZE PRZEMOCY

Niemal nieustanne przebywanie młodych ludzi w internecie sprawia, że przenoszą się tam także zjawiska i problemy znane z realnego świata. Jednym z nich jest przemoc, która przybiera coraz bardziej wyszukane formy. Warto pamiętać, że przemoc online sprawia taki sam ból i wywołuje identyczne konsekwencje jak ta ze szkolnych korytarzy czy podwórek – jest rzeczywista, mimo że dochodzi do niej w sieci. Dla najmłodszych pokoleń przestrzenie offline i online tworzą bowiem spójną, nierozzerwalną rzeczywistość.

CYBERPRZEMOC – DEFINICJA

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie. Jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Cyberprzemoc to – podobnie jak przemoc tradycyjna – regularne, podejmowane z premedytacją działanie wobec słabszego, który nie może się bronić.

CYBERPRZEMOC – NAJCZĘSTSZE FORMY:

- agresja słowna, np. wypisywanie wyzwisk na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forach internetowych w celu ośmieszenia danej osoby,
- upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów,
- zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych,
- włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś,
- szantażowanie,
- ujawnianie sekretów,
- wykluczanie z grona „znajomych” w internecie,
- celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci,
- „flood”, czyli przesyłanie dużej liczby wiadomości tak, aby zablokować skrzynkę odbiorczą.

CYBERPRZEMOC - KONSEKWENCJE

W mass mediach co kilka miesięcy pojawiają się wiadomości o ofiarach cyberprzemocy, które albo podjęły próbę samobójczą, albo targnęły się na swoje życie. Niestety nie każda historia kończy się dobrze... Badania losów dzieci wskazują, że nawet w dorosłym życiu, długo po opuszczeniu szkoły, ofiary przemocy szkolnej nadal zmagają się z problemami psychosomatycznymi, depresją, lękiem, obniżonym poczuciem wartości. Natomiast sprawcy na przestrzeni lat utrwalają swoje zachowania agresywne, obniża się w nich poczucie odpowiedzialności za własne działania oraz może się u nich nasilać skłonność do zachowań aspołecznych.

JAK CHRONIĆ DZIECI PRZED CYBERPRZEMOCĄ?

Warto działać profilaktycznie i uczyć zasad bezpiecznego korzystania w sieci już w momencie, gdy dajemy dziecku pierwszy tablet czy smartfon do ręki. Wtedy też trzeba pamiętać o programach kontroli rodzicielskiej, które pomogą zabezpieczyć młodych użytkowników internetu przed potencjalnie szkodliwymi treściami i kontaktami. Rozmawiając ze starszym dzieckiem, zapytajmy, czy wie, jak można zgłaszać naruszenia regulaminu w mediach społecznościowych i jak blokować osoby, które mu dokuczają.

Nieoceniona okazują się być często rola świadka lub świadków, którzy odpowiednio reagują lub zgłaszają zaufanym dorosłym sytuacje przemocy. Budowanie otoczenia dziecka, w którym może ono zaufać, że zostanie wysłuchane z poczuciem empatii wobec tego, co mu się przytrafia, skutecznie przeciwdziała wystawieniu na sytuacje cyberprzemocy.

Funkcjonują różne zespoły i linie pomocowe zajmujące się sprawami dotyczącymi bezpieczeństwa dzieci, także w sieci.

800 100 00 – TELEFON DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI

Bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców/opiekunów i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy, a także pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności, takie jak: agresja i przemoc w szkole, cyberprzemoc i zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, depresja i obniżony nastrój, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania. Linia czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 12:00 – 15:00.

116 111 – TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Bezpłatny i anonimowy telefon dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Telefon działa codziennie – 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Dzieci i młodzież mogą także zarejestrować się na stronie internetowej i napisać wiadomość do konsultantów pełniących dyżur online.

800 12 12 12 – DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA

Bezpłatna działająca całodobowo telefoniczna linia interwencyjna dla dzieci i młodzieży. Osoby dorosłe mogą zgłaszać problemy dzieci lub rażące zaniedbania względem nich. Telefon działa codziennie – 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę.

CYBERPRZEMOC A PRAWO?

Akty internetowej agresji mogą zostać zgłoszone na policję, do prokuratury lub do sądu. Oto kilka z artykułów Kodeksu karnego (dalej: k.k.) na które można powołać się w pismach, wnosząc pozew:

- art. 190 k.k. - groźba karalna, groźenie komuś popełnieniem przestępstwa (np. pozbawieniem życia) przez internet,
- art. 190a k.k. – stalking, uporczywe zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych,

- art. 190 k.k. – nękanie, podszywanie się pod inną osobę oraz wykorzystywanie jej wizerunku,
- art. 191 k.k. – zmuszenie do określonego działania wbrew jego woli,
- art. 191a k.k. – naruszenie intymności seksualnej, utrwalenie i rozpowszechnienie wizerunku nagiej osoby bez jej zgody,
- art. 212 i art. 216 k.k. – zniesławienie i zniewaga; wszelkie zachowania uwłaczające czyjejs godności, stanowiące przejaw lekceważenia oraz pogardy; pomówienie (oszczerstwo) o takie postępowanie lub właściwości, które mogą daną osobę poniżyć w opinii publicznej; użycie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia, upokorzenia, wypowiedanie pod adresem pokrzywdzonego znieważających go wulgaryzmów lub epitetów,
- art. 267 k.k. – bezprawne uzyskanie informacji, np. włamanie się na pocztę email lub profil społecznościowy, które są zabezpieczone hasłem,
- art. 268 k.k. – niszczenie, usuwanie lub zmienianie informacji albo utrudnianie zapoznania się z informacją.

Na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego można natomiast dochodzić swoich praw m.in. w zakresie:

- art. 23 k.c. i art. 24 k.c. – naruszenie wizerunku, który jest dobrem osobistym człowieka. Zamieszczenie zdjęcia lub filmu przedstawiającego daną osobę na stronach internetowych lub w mediach społecznościowych, a także ich rozsyłanie za pomocą urządzeń z dostępem do internetu, bez zgody tej osoby.

W przypadku cyberprzemocy w stosunku do dzieci, czyli osób poniżej 18 r.ż., wszystkie działania prawne realizują rodzice lub opiekunowie prawni. Zatem nie ma możliwości dochodzenia odpowiedzialności prawnej dziecka, które zostało pokrzywdzone na skutek cyberprzemocy bez współpracy z jego rodzicami lub opiekunami.

JAK SKUTECZNIE WSPOMAGAĆ KOMUNIKACJĘ Z NASTOLATKIEM?

Zdarza ci się słyszeć: „Nigdy nie słuchasz, co do ciebie mówię”, „Nie rozumiesz o co mi chodzi”, czy „Za dużo mówisz”. Zastanawiasz się: „Dlaczego nie mogę się dogadać z własnym dzieckiem?”. W bliskich relacjach mogą pojawiać się trudności w porozumiewaniu się, często prowadzące do wzajemnej niechęci i frustracji. Dlaczego tak się dzieje? W każdej rodzinie są konflikty, zwłaszcza jeśli jej członkami są dorastające dzieci. Okres dorastania, szczególnie między 14 a 18 r.ż., z uwagi na dynamikę i specyfikę zmian rozwojowych należy zaliczyć do najbardziej konfliktowych etapów w życiu człowieka. Nastolatek próbuje odnaleźć się w nowej sytuacji. Potrzebuje wsparcia i zrozumienia ze strony najbliższych, akceptacji a także współdecydowania w sprawach, które go dotyczą. Okres ten to moment przesunięcia odpowiedzialności dorosłego za dziecko na współodpowiedzialność. Aby proces ten przebiegał właściwie musimy pamiętać o odpowiedniej komunikacji.

ZASADY, KTÓRE POMOGĄ CI SIĘ POROZUMIEĆ:

- Włączaj dzieci we wspólne rozwiązywanie konfliktów, dzięki czemu wzmacnia się ich motywacja, poczucie wpływu na sytuację, a także odpowiedzialność za podejmowane decyzje („CO MOGLIBYŚMY Z TYM ZROBIĆ?”, „ZASTANÓWMY SIĘ WSPÓLNIE”, „MOŻESZ MI POWIEDZIEĆ, JAKI MASZ POMYSŁ?”).
- Wybieraj taki sposób rozwiązywania konfliktów, w którym każda ze stron dąży do zaspokojenia potrzeb i jednoczesnego otrzymania korzyści („CZY TO BĘDZIE DOBRE DLA WSZYSTKICH/ZADOWOLI WSZYSTKICH?”).
- Staraj się mówić, czego oczekujesz od dziecka. Pamiętaj o języku empatii zamiast słów obwiniania, oskarżania i upokarzania.
- W dyskusji bądź otwarty, dopuść możliwość, że dziecko może mieć rację.
- Wyjaśniaj dziecku swoje motywacje. Wybierz odpowiedni czas na rozmowę i nazywaj wprost swoje uczucia, obawy i potrzeby („Złoszczę się”, „NIEPOKOJĘ SIĘ, PONIEWAŻ TWOJE ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO SĄ DLA MNIE WAŻNE”, „Potrzebuję szacunku dla swojej pracy” itp.). Stwarzaj przestrzeń dla dziecka, by mogło wypowiedzieć się w tej kwestii.
- Unikajmy stwierdzeń „Ty to zawsze...”.
- Pytaj, zamiast czytać w myślach dziecka.
- Sprawdzaj, czy dobrze zrozumiałeś co dziecko ma na myśli („Jeśli dobrze Cię zrozumiałem, to...”, „Jeśli się nie mylę, to najważniejsze dla Ciebie jest...”).
- Ustal wspólnie z dzieckiem szczegóły rozwiązania problemu: co jest do tego potrzebne, kiedy rozpocznie się działanie, kto i za co jest odpowiedzialny, jakie mają być efekty, po czym poznać, że wybrane rozwiązanie działa?
- Rozmawiaj na bieżąco z dzieckiem o wcześniejszych wspólnych ustaleniach, o ich skuteczności. Jeśli się nie sprawdzają, należy je poprawić bądź wypracować nowe („CZY JESTEŚ NADAL ZADOWOLONY Z NASZEJ UMOWY?”, „JAK SIĘ CZUJESZ Z NASZYM ROZWIĄZANIEM?”).

- Oprócz informacji jakie otrzymuje od rodziców dziecko, istotny jest również sposób ich przekazywania: ton głosu, gesty. Komunikacja niewerbalna mówi dziecku o tym, jakie emocje i uczucia żywisz względem niego.
- Jak najwięcej rozmawiaj z dzieckiem, utrzymuj z nim więź i nie unikaj trudnych tematów. Dziecko musi czuć, że ma wsparcie w rodzicach.

Pamiętaj!

Znajomość własnych dzieci i kierowanie się ich dobrem powinny być nadrzędnymi kierunkami wybieranych rozwiązań.

Tak jak nie ma idealnych rodziców, tak też nie ma idealnych rozwiązań jak radzić sobie z konfliktami. Istnieją natomiast inspiracje, które propagują wzajemny szacunek, podmiotowe traktowanie i dialog, co zdecydowanie poprawia jakość relacji i wzmacnia więzi nawet w trudnych sytuacjach.

FORMY I RODZAJE POMOCY

FORMY I RODZAJE POMOCY, O KTÓRE MOŻE UBIEGAĆ SIĘ OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ OFEROWANE W RAMACH SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowym aktem prawnym porządkującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zwróć się do służb lub organizacji, które oferują pomoc osobom doznającym przemocy domowej.
Nie bój się szukać pomocy!

W ww. dokumencie są wskazane osoby, rodziny i grupy społeczne wymagające wsparcia oraz możliwości udzielania im pomocy.

Ustawa o *pomocy społecznej* ukierunkowana jest między innymi na:

- zapewnienie osobom i rodzinom wsparcia w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, w tym związanej z przemocą domową,
- zapewnianie środków finansowych dla osób i rodzin,
- integrowanie ze środowiskiem lokalnym wybranych grup osób będących w procesie wykluczenia społecznego.

Osoba doznająca przemocy domowej może liczyć na pomoc świadczoną przez właściwe jednostki organizacyjne pomocy społecznej, takie jak:

- ośrodki pomocy społecznej – pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – pomoże Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym, psychologicznym lub udzieli informacji, gdzie można się zwrócić w celu uzyskania odpowiedniej pomocy,
- specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej – zapewnią bezpłatne schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś osobą doznającą przemocy domowej, oraz udzielą Ci specjalistycznej pomocy, w tym: pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, terapeutycznej i medycznej, oraz wsparcia w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy,
- Prokuratura, policja – możesz tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej. Funkcjonariusz Policji podczas interwencji ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc domową, która stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia członków rodziny doznających przemocy domowej nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, a także zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego sąsiedztwa. Funkcjonariusz Policji musi zatem

stwierdzić, że osoba stosująca przemoc domową stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osoby doznającej przemocy domowej. Co istotne, zarówno wydany nakaz opuszczenia mieszkania, jak i zakaz zbliżania się może być egzekwowany przez policję z użyciem środków przymusu wobec osoby stosującej przemoc domową,

- Sąd – możesz tam złożyć wniosek/pozew w sprawach rodzinnych lub dotyczących spraw opiekuńczych Twoich dzieci,
- Ochrona zdrowia – możesz tam uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich,
- Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych – jeżeli przemocy w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem alkoholu.

Osoby doznające przemocy domowej mogą wnioskować do ośrodków pomocy społecznej w gminach właściwych ze względu na miejsce zamieszkania o przyznanie świadczeń w różnych formach finansowych i niefinansowych. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawane są w zależności od kryterium dochodowego osób i rodzin ubiegających się o świadczenie.

FORMY I RODZAJE POMOCY, O KTÓRE MOŻE UBIEGAĆ SIĘ OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ, OFEROWANE W RAMACH USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* wymienia m.in. następujące formy wsparcia rodziny:

- objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego (np. świetlica, klub), pobyt w placówce zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego,
- pomoc rodziny wspierającej (organizowana przez wójta/burmistrza), która polega głównie na pomocy w wychowywaniu i opiece nad dzieckiem, kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

FORMY I RODZAJE POMOCY, O KTÓRE MOŻE UBIEGAĆ SIĘ OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ OFEROWANE W RAMACH SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Masz dość życia w ciągłym napięciu? Nie panujesz nad emocjami, które niszczą Twoje relacje z najbliższymi i często wzbudzają poczucie winy? Jesteś uczestnikiem procedury „Niebieskie Karty”, gdzie wskazano Cię jako osobę stosującą przemoc domową? Zgłoś się do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

Zwróć się do służb lub organizacji, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową.
Nie bój się szukać pomocy!

Skierowanie do udziału w wybranym programie następuje na wniosek właściwego miejscowo zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto do udziału w programie można zgłosić się dobrowolnie, w przypadku wykazywania motywacji do zmiany niekorzystnych zachowań. Programy adresowane są do dorosłych kobiet i mężczyzn mieszkających w powiecie nowotomyskim, którzy przyznają się do stosowania przemocy domowej.

Osoby, które chcą wziąć udział w programie powinny złożyć w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu stosowną deklarację. Następnie przechodzą etap kwalifikacji, podczas którego opracowana zostaje diagnoza wstępna. Po zakwalifikowaniu do udziału w programie uczestnik podpisuje kontrakt, w którym akceptuje zasady korzystania z programu i jego ukończenia. Przez uczestnika programu rozumie się osobę, która podpisała kontrakt. Programy realizowane są w formie edycji.

W programach mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową ma na celu powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

W pracy z osobami stosującymi przemoc domową wykorzystuje się m.in.: psychoedukację, pracę na doświadczeniu własnym uczestnika programu, korektę postaw, zachowań i przekonań itp. Program prowadzi się w formie spotkań indywidualnych i grupowych.

PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Program adresowany jest do osób, które mimo ukończenia programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, nie wykazują zmiany postaw i zachowań. Są to osoby, wobec których stwierdzono konieczność podjęcia pogłębionych oddziaływań terapeutycznych i psychologicznych, celem zmiany niewłaściwego wzorca ich zachowań i zaprzestania stosowania przez nich przemocy domowej.

Program prowadzi się w formie sesji indywidualnych, przy wykorzystaniu metody pracy jaką jest psychoterapia (w jednym z uznawanych nurtów psychoterapii) oraz psychoedukacja.

FORMY I RODZAJE POMOCY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I INNYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Znaczna część osób, które krzywdzą swoich najbliższych znajduje się pod wpływem środków odurzających (alkoholu i narkotyków). Środki te osłabiają kontrolę własnych zachowań, zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburzają ocenę sytuacji i mogą powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Bycie pod wpływem substancji psychoaktywnych nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że osoby stosujące przemoc domową często wykorzystują fakt bycia

Zapamiętaj!

Alkohol, narkotyki nie są przyczyną przemocy domowej. Jej przyczyną jest agresywne zachowanie danej osoby. Nie usprawiedliwiają przemocy domowej faktem, że osoba, która Cię krzywdzi, pije alkohol lub zażywa narkotyki albo jest od nich uzależniona.

nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania.

Osoba uzależniona, aby zmienić swoje funkcjonowanie potrzebuje oddziaływań terapeutycznych. Podstawową formą leczenia jest psychoterapia, którą prowadzą terapeuci uzależnień w specjalistycznych poradniach lub ośrodkach. Leczenie wymaga zaangażowania pacjenta i aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji zaleceń terapeutycznych. Terapia może być wzmocniona uczestnictwem w ruchach samopomocowych, czyli w spotkaniach Wspólnoty AA lub w Klubach Abstynenta.

**LISTA INSTYTUCJI POMOCOWYCH
W POWIECIE NOWOTOMYSKIM**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Poznańska 30
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 26 773, 697077317
e-mail: pcpr@powiatnowotomyski.pl
www.pcprnt.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Wyzwolenia 27
64-330 Opalenica
tel. 61 44 74 850, 510131557
e-mail: info@opsopalenica.opsinfo.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Garczyńskich 5
64-360 Zbąszyń
tel. 68 38 69 962
e-mail: ops@opszbaszyn.pl

**Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej**

ul. Pniewska 56
64-310 Lwówek
tel. 61 44 14 552, 665 002 618
e-mail: opslwowek@poczta.onet.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. E. Szczanieckiej 4
64-316 Kuślin
tel. 61 44 73 055
e-mail: gops@kuslin.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Poznańska 13
64-361 Miedzichowo
tel. 61 44 10 264
e-mail: kierownik@gopsmiedzichowo.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 26 950
e-mail: ops@opsnt.pl

**PLACÓWKI DO OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA LUDZI
ORAZ DO UTRZYMANIA PORZĄDKU PUBLICZNEGO
W POWIECIE NOWOTOMYSKIM**

Komenda Powiatowa Policja Nowy Tomyśl

ul. Tysiąclecia 3a
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 47 77 23 200 lub 47 77 23 211
e-mail: dyzurny.nowy-tomysl@po.policja.gov.pl

Posterunek Policji w Miedzichowie

ul. Poznańska 36
64-361 Miedzichowo
tel. 47 77 233 70

Posterunek Policji w Kuślinie

ul. Powstańców Wlkp. 17
64-316 Kuślin
tel. 47 77 23350/52

Komisariat Policji w Opalenicy

ul. Zamkowa 2
64-300 Opalenica
tel. 47 77 233 40

Posterunek Policji w Lwówku

ul. Kasztanowa 24
64-310 Lwówek
tel. 47 77 233 30

Komisariat Policji w Zbąszyniu

ul. 17-go Stycznia 60
64-360 Zbąszyń
tel. 47 77 233 60

**LISTA NIEKTÓRYCH SPECJALISTYCZNYCH OŚRODKÓW WSPARCIA
DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

**Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia
dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**

ul. Strzelecka 10
63-760 Zduny
tel. całodobowy: 61 72 15 273, 602 384 357
e-mail: sow@krotoszyn.pl

Centrum Interwencji Kryzysowej Poznań

ul. Dolne Chyby 10
62-081 Przeźmierowo
tel. 509 111 508, 61 81 42 271,
e-mail: sekretariat@mcik.org.pl

**Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób
Doznających Przemocy Domowej**

Dobieszczyzna 55
63-210 Żerków
tel. 573 878 633
e-mail: dobieszczyzna@sow@gmail.com

**Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym
Przestępstwem w Nowym Tomyślu**

ul. Poznańska 30 (I piętro)
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 539 590 001
www.pokrzywdzeni.poznan.pl

**Linia całodobowa dla osób pokrzywdzonych
przestępstwem i świadków**

tel. 222 309 900

**Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
Niebieska Linia**

tel. 116 111 (można dzwonić albo pisać)

INSTYTUCJE OPIEKI ZDROWOTNEJ ZE WSPARCIEM SPECJALISTÓW W ZAKRESIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

NZOZ Panaceum

Poradnia Zdrowia Psychicznego
ul. Ślusarskiego 4
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 25 360

Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze

ul. Zamkowa 1
66-003 Zabór
tel. 68 32 74 028

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych

Cibórz 3
66-213 Cibórz
tel. 68 34 19 455

Centrum Medyczne HCP

ul. 28 Czerwca 1956 r. 194
61-485 Poznań
tel. 61 22 74 338

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka”

ul. Poznańska 15
62-200 Gniezno
tel. 61 42 38 500

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne

pl. Paderewskiego 1A
64-000 Kościan
tel. 65 51 15 100

Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego Klinika Psychiatrii Dorosłych oraz Dzieci i Młodzieży

ul. Szpitalna 27/33
60-572 Poznań
tel. 61 84 91 200

Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych

ul. Poznańska 109
66-300 Międzyrzecz
tel. 95 74 28 700

INSTYTUCJE OPIEKI ZDROWOTNEJ ZE WSPARCIEM SPECJALISTÓW W ZAKRESIE LECZENIA UZALEŻNIEŃ

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Powstańców Wlkp. 2b
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 22 585

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Emilii Szczernej 4
64-316 Kuślin
tel. 61 44 72 726

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Wyzwolenia 27
64-330 Opalenica
tel. 61 44 77 280 lub 510 131 557

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Szkolna 4
64-305 Bolewice
tel. 61 44 10 246

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Garczyńskich 5
64-360 Zbąszyń
tel. 68 38 69 962

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ul. Ratuszowa 2
64-310 Lwówek
tel. 515 284 847

Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych

Oddział Terapii Uzależnień
ul. Poznańska 109
66-300 Międzyrzecz
tel. 95 74 28 700

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne

pl. Paderewskiego 1A
64-000 Kościan
tel. 65 51 22 848

Poradnia Leczenia Uzależnień

os. Batorego 53
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 574 490 585 lub 531 647 074

Zakład Leczenia Uzależnień

Charcice 12
64-412 Charcice
tel. 61 29 51 113

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka”

Oddziały Leczenia Uzależnień
ul. Poznańska 15
62-200 Gniezno
tel. 61 42 38 537 lub 61 42 38 500

Centrum Medyczne HCP

Oddział Detoksykacyjny z Pododdziałami Psychiatrii i Psychiatrii Sądowej
Oddział Podwójnej Diagnozy i Leczenia Uzależnień
ul. 28 Czerwca 1956 r. 194
61-485 Poznań
tel. 61 22 74 146 lub 61 22 74 406

WYBRANE JEDNOSTKI UDZIELAJĄCE TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA DLA OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI

Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”

Błońsko 37 A
64-308 Jabłonna
tel. 61 44 43 001

Stowarzyszenie Pomocy i Integracji Bezrobotnych „Lepsza Przyszłość”

Władysławowo 68
64-30 Lwówek
tel. 61 44 17 196

Pogotowie społeczne-schronisko

ul. Jawornicka 50
61-161 Poznań
tel. 61 86 85 756

Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Schronisko Mar-Kot

ul. Pogodna 55
60-131 Poznań
tel. 61 86 14 580

Schronisko św. Brata Alberta

ul. Widłakowa 3
61-680 Poznań
tel. 61 82 38 150

Pogotowie Społeczne

ul. Bydgoska 6/7
61-123 Poznań
tel. 61 88 76 623

Stowarzyszenie Integracyjne Wspólnoty Barka

Chudobczyce 27
64-423 Lubosz
tel. 61 29 35 004

Stowarzyszenie MONAR Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Poznaniu

ul. Borówki 8
61-304 Poznań
tel. 61 87 68 838

Schronisko dla Osób Bezdomnych, Dom Charytatywny „Przystań”

ul. Krańcowa 10
61-022 Poznań
tel. 61 83 56 850 lub 668 162 697

Ośrodek dla Bezdomnych nr 1

ul. Kobylepole 69
61-304 Poznań
tel. 61 87 98 212

Schronisko Fundacji Pomocy Wzajemnej BARKA

ul. Św. Wincentego 6/9
61-003 Poznań
tel. 61 66 82 300

Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych w Roźnowicach

Roźnowice 33
64-610 Rogoźno
tel. 67 26 71 300

* Wojewoda wielkopolski prowadzi rejestr miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach na dany rok kalendarzowy: <https://www.poznan.uw.gov.pl/rejestry-ewidencje-i-archiwa/wydzial-polityki-spolecznej>

MIEJSCE NA TWOJE NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Dotted lines for writing practice.

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
w Nowym Tomyslu